

Sygn. akt III Kp 1027/12

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2012 roku

Sąd Okręgowy we Wrocławiu w III Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący Sędzia SO Witold Firkowicz

Protokolant: Anna Zimmicka

przy udziale prokuratora Justyny Trzcńskiej

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniach 29 października 2012 r., 5 listopada 2012 r.

w sprawie o czyn z art. 286 § 1 k.k. i inne

zażalenia pokrzywdzonej A. P. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia-Stare Miasto z dnia 30 grudnia 2011 r. o umorzeniu śledztwa (1 Ds. 5592/11)

na podstawie art. 329 § 1 i 2 k.p.k. i art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 465 § 1 k.p.k.

p o s t a n a w i a

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Prokurator Prokuratury Rejonowej W. S. prowadził śledztwo w sprawie doprowadzenia M. T. w dniu 27 lipca 2009r. przez I. M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie nie mniejszej niż 750.000 zł.

W dniu 17 listopada 2010r. prokurator Prokuratury Rejonowej W. S. wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa: 1) w sprawie doprowadzenia M. T. w dniu 27 lipca 2009r. we W. przez I. M. i M. M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 750.000 zł poprzez wyzyskanie jej niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania w postaci zawarcia umowy darowizny na rzecz I. M. nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny, stanowiącej działkę nr (...), o powierzchni 0,080 ha, położonej we W., obręb O. przy ul. (...), objętej księgą wieczystą (...) tj. o czyn z art. 286 §1 kk w zw.z art. 294 §1 kk.; 2) w sprawie przywłaszczenia w okresie od 2006 roku do listopada 2009r. we W. przez I. M. i M. M. mienia M. T. w postaci stolika o wartości 2000 zł, maszyny do szycia o wartości 400 zł, trzech sznurów pereł o wartości 1500 zł, kilimu o wartości 6000 zł oraz pianina o wartości 12 000 zł, tj. mienia o łącznej wartości 21 900 zł na szkodę M. T. tj. o czyn z art. 284 §1 k.k. Stwierdził, iż brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa.

Na skutek zażalenia A. P. Sąd Okręgowy we Wrocławiu dnia 11 lutego 2011r. w sprawie III Kp 1305/10 po rozpoznaniu zażalenia uchylił zaskarżone postanowienie, uznając decyzję o umorzeniu za przedwczesną i nakazując prokuraturze przeprowadzenie kolejnych czynności.

W dniu 27 czerwca 2011r. prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia Stare-Miasto przeprowadził dodatkowe czynności dowodowe i wydał ponownie postanowienie o umorzeniu śledztwa z powodu braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa. Odpis postanowienia o umorzeniu śledztwa z pouczeniem, że nie przysługuje od niego zażalenie, natomiast pokrzywdzony może w terminie miesiąca od daty doręczenia mu odpisu postanowienia wnieść akt oskarżenia do sądu, został doręczony dnia 1 lipca 2011r. pokrzywdzonej M. T., jej opiekunowi prawnemu A. P. i pełnomocnikowi adw. W. R.. Żadna z tych osób nie skorzystała z uprawnienia do wniesienia aktu oskarżenia do sądu.

W dniu 15 listopada 2011r. prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia Stare- Miasto wydał postanowienie o podjęciu na nowo umorzonego śledztwa w sprawie doprowadzenia M. T.do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 750 000 zł przez I. M.i M. M.tj. o czyn z art. 286 §1 kk w zw.z art. 294 §1 kk i inne.

Po wykonaniu kolejnych czynności z dnia 30 grudnia 2011r. prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia Stare-Miasto wydał postanowienie o umorzeniu śledztwa: 1) w sprawie doprowadzenia M. T.w dniu 27 lipca 2009r. we W.przez I. M.i M. M.do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 750.000 zł poprzez wyzyskanie jej niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania w postaci zawarcia umowy darowizny na rzecz I. M.nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny, stanowiącej działkę nr (...), o powierzchni 0,080 ha, położonej we W., obręb O.przy ul. (...), objętej księgą wieczystą (...)tj. o czyn z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 294 §1 k.k.; 2) w sprawie przywłaszczenia w okresie od 2006 roku do listopada 2009r. we W.przez I. M.i M. M.mienia M. T.w postaci stolika o wartości 2000 zł, maszyny do szycia o wartości 400 zł, trzech sznurów perel o wartości 1500 zł, kilimu o wartości 6000 zł oraz pianina o wartości 12 000 zł, tj. mienia o łącznej wartości 21 900 zł na szkodę M. T.tj. o czyn z art. 284 §1 k.k. wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa. W uzasadnieniu wskazał, że w dacie zawarcia przez M. T.umowy darowizny przez notariuszem w dniu 27 lipca 2009r., jej zachowanie nie budziło wątpliwości co do zdolności pokierowania swoim postępowaniem, na co wskazują zeznania świadków, m. in. notariusza, przed którym była dokonywana czynność. Z wniosków opinii sądowo-psychiatrycznej wynika, że stan zdrowia M. T.był zmienny, jednakże drastyczne pogorszenie stanu psychicznego miało prawdopodobnie miejsce w listopadzie 2009 roku, kiedy została ona umieszczona w szpitalu na oddziale ortopedycznym. Biegły nie był w stanie jednak stwierdzić, że w dacie zawarcia przez M. T.umowy była ona niezdolna do świadomego i swobodnego podejmowania decyzji. Nadto wskazał, że brak jest podstaw aby w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy poczynić ustalenia, iż I. M.i M. M.dokonał przywłaszczenia mienia M. T..

Odpis tego postanowienia o z pouczeniem, że nie przysługuje od niego zażalenie, natomiast pokrzywdzony może w terminie miesiąca od daty doręczenia mu odpisu postanowienia wnieść akt oskarżenia do sądu, został doręczony w dniu 9 stycznia 2012r. A. P. i M. T., zaś w dniu 10 stycznia 2012r. – adw. W. R..

W dniu 8 lutego 2012r. został złożony subsydiarny akt oskarżenia, oskarżający I. M. i M. M. o: 1) doprowadzenie M. T. w dniu 27 lipca 2009r. we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 750.000 zł poprzez wyzyskanie jej niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania w postaci zawarcia umowy darowizny na rzecz I. M. nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny, stanowiącej działkę nr (...), o powierzchni 0,080 ha, położonej we W., obręb O. przy ul. (...), objętej księgą wieczystą (...) tj. o czyn z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 294 §1 k.k. 2) przywłaszczenie w okresie od 2006 roku do listopada 2009r. we W. mienia M. T. w postaci stolika o wartości 2000 zł, maszyny do szycia o wartości 400 zł, trzech sznurów perel o wartości 1500 zł, kilimu o wartości 6000 zł oraz pianina o wartości 12 000 zł, tj. mienia o łącznej wartości 21 900 zł na szkodę M. T. tj. o czyn z art. 284 §1 k.k.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu postanowieniem z dnia 28 czerwca 2012 r. (sygn. akt III K 54/12) umorzył postępowanie w sprawie. W uzasadnieniu wskazał, że postanowieniem z dnia 27 czerwca 2011r. Prokurator umorzył postępowanie w sprawie o przywłaszczenie różnych przedmiotów o łącznej wartości 21 900 zł. Postanowienie to jest prawomocne, postępowanie w tym zakresie nie było podejmowane na nowo. Pokrzywdzone nie mogły zatem wnieść subsydiarnego aktu oskarżenia w zakresie tego czynu. Nadto wskazał, że na postanowienie o umorzeniu śledztwa po podjęciu go na nowo przez organ postępowania przygotowawczego z własnej inicjatywy służy zażalenie i dopiero w razie jego uwzględnienia i uchylenia sprawy i ponownego jej umorzenia przez prokuratora można wnieść subsydiarny akt oskarżenia. Sąd ocenił, że pokrzywdzonym nie przysługiwało prawo do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia, lecz prawo do wniesienia zażalenia na postanowienie o umorzeniu śledztwa.

W dniu 10 września 2012r. Prokurator dla Wrocławia-Stare Miasto przywrócił A. P.termin do wniesienia zażalenia.

Sąd zważył co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

W ocenie Sądu, decyzja organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze jest prawidłowa.

Zgodnie z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza w szczególności gdy brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia zarzucanego czynu.

Na wstępie podkreślić należy, że zażalenie w zakresie czynu drugiego polegającego na przywłaszczeniu mienia o wartości 21.900 zł, było bezprzedmiotowe, albowiem podjęcie przez prokuratora śledztwa na nowo nastąpiło w zakresie czynu pierwszego, to jest doprowadzenia M. T. w dniu 27 lipca 2009r. we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 750.000 zł, to jest czynu z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 294 §1 k.k., na którą to okoliczność zwrócił już uwagę Sąd Okręgowy wydając postanowienie o umorzeniu postępowania w sprawie o sygn. akt III K 54/12. W zakresie drugiego czynu wskazanego przez skarżącą, postępowanie zostało prawomocnie umorzone postanowieniem z dnia 27 czerwca 2011r. i nie przysługuje w tym zakresie żaden środek zaskarżenia z powodu upływu terminu do jego wniesienia.

Ocena zasadności decyzji prokuratora o umorzeniu postępowania w pozostałym zakresie wymagała przede wszystkim ustalenia, czy w sprawie są jeszcze możliwe do przeprowadzenia inne dowody, które byłyby miarodajne w zakresie ustalenia okoliczności czynu, objętego śledztwem w niniejszej sprawie. W szczególności Sąd miał na uwadze treść opinii sądowno-psychiatrycznej przeprowadzonej w postępowaniu przygotowawczym, jak również treść opinii sądowno-psychiatrycznej dopuszczonej przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny w sprawie o ustalenie nieważności czynności prawnej o sygn. akt I C 759/10. Wziął również pod uwagę wyniki postępowania w sprawie o ustalenie nieważności czynności prawnej, sygn. akt I C 759/10, w której to sprawie w dniu 28 czerwca 2012r. zapadł nieprawomocny wyrok ustalający, że czynność prawna w postaci umowy darowizny dokonana w dniu 27 lipca 2009r. pomiędzy M. T. a I. M. jest nieważna. Wskazać należy, że stwierdzenie nieważności danej czynności prawnej w postępowaniu cywilnym nie przesądza samoistnie o wypełnieniu przez I. M. i M. M. znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. Stwierdzenie, iż I. M. i M. M. dopuścili się przestępstwa wymienionego w powyższym artykule wymaga bowiem ustalenia przede wszystkim, iż osoby te miały pełną świadomość co do braku możliwości świadomego i swobodnego powzięcia przez M. T. decyzji i wyrażenia woli w dniu zawierania umowy darowizny na rzecz I. M.. Jednakże zarówno wnioski opinii sądowno-psychiatrycznej dopuszczonej w postępowaniu przygotowawczym, jak również wnioski opinii dopuszczonej we wskazanym wyżej postępowaniu cywilnym nie dają podstawy do wyprowadzenia wniosku, że przeciętna osoba nieposiadająca wiedzy psychiatrycznej byłaby w stanie stwierdzić u M. T. w okresie objętym zarzutem brak zdolności do świadomego i swobodnego powzięcia decyzji i wyrażenia woli. We wnioskach opinii sądowno-psychiatrycznej, dopuszczonej w postępowaniu cywilnym, biegły sądowy z zakresu psychiatrii stwierdził, że na podstawie wiedzy psychiatrycznej bardziej prawdopodobna jest ewentualność, iż M. T. nie była zdolna do świadomego, a szczególnie swobodnego podjęcia decyzji i wyrażenia woli ze względu na stan psychiczny. Owe sformułowanie wskazuje, iż biegły psychiatra nie był w stanie jednoznacznie odpowiedzieć na pytanie sądu w tym zakresie. Biegły psychiatra, który wydał opinię w postępowaniu przygotowawczym w niniejszej sprawie wskazał wprost, że brak jest jednoznacznych danych na stwierdzenie, że w lipcu 2009 roku M. T. miała zniesioną zdolność do świadomego i swobodnego podejmowania decyzji i wyrażania woli. Mając na uwadze powyższe, Sąd stwierdził, że zgromadzone w sprawie dowody nie dają podstawy do postawienia zarzutu popełnienia przez I. M. i M. M. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., a zatem, że zaistniała przeszkoda procesowa uniemożliwiająca dalsze prowadzenie postępowania karnego.

Wobec powyższego, należało orzec jak w sentencji postanowienia.